NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 7 päivänä heinäkuuta 2009,

liiallisen alijäämän olemassaolosta Puolassa

(2009/589/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 104 artiklan 6 kohdan,

ottaa huomioon komission suosituksen,

ottaa huomioon Puolan esittämät huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) EY:n perustamissopimuksen 104 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on vältettävä liiallisia julkisen talouden alijäämiä.

(2) Vakaus- ja kasvusopimuksen tavoitteena on terve julkinen talous, jolla pyritään vahvistamaan hintavakauden edellytyksiä ja saavuttamaan uusien työpaikkojen syntyä edistävä vahva ja kestävä kasvu.

(3) Perustamissopimuksen 104 artiklan mukainen liiallisia alijäämiä koskeva menettely, sellaisena kuin sitä on selkeytetty liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1467/97 ([1]), joka on osa vakaus- ja kasvusopimusta, edellyttää päätöstä liiallisen alijäämän olemassaolosta. Perustamissopimukseen liitetyssä liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä tehdyssä pöytäkirjassa vahvistetaan lisämääräykset liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanosta. Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 3605/93 ([2]) vahvistetaan yksityiskohtaiset säännöt ja määritelmät kyseisen pöytäkirjan määräysten soveltamiseksi.

(4) Kun vakaus- ja kasvusopimusta vuonna 2005 uudistettiin, pyrittiin lisäämään sopimuksen vaikuttavuutta ja vahvistamaan sen talousteoreettista perustaa sekä turvaamaan julkisen talouden kestävyys pitkällä aikavälillä. Sillä pyrittiin varmistamaan, että erityisesti talouden tilanne ja talousarviotilanne otettaisiin täysin huomioon liiallista alijäämää koskevan menettelyn kaikissa vaiheissa. Vakaus- ja kasvusopimuksen tarjoama kehys tukee tällä tavoin julkisen talouden rahoitusaseman ripeään tervehdyttämiseen tähtäävää hallituksen politiikkaa, jossa otetaan huomioon talouden tilanne.

(5) Perustamissopimuksen 104 artiklan 5 kohdassa edellytetään, että komissio antaa lausunnon neuvostolle, jos komissio katsoo, että jäsenvaltiossa on tai siellä voi ilmetä liiallinen alijäämä. Otettuaan huomioon perustamissopimuksen 104 artiklan 3 kohdan mukaisen kertomuksensa sekä talous- ja rahoituskomitean 104 artiklan 4 kohdan mukaisesti antaman lausunnon komissio katsoi, että Puolassa on liiallinen julkisen talouden alijäämä. Komissio antoi tämän vuoksi neuvostolle Puolaa koskevan lausunnon alijäämän olemassaolosta 24 päivänä kesäkuuta 2009 ([3]).

(6) Perustamissopimuksen 104 artiklan 6 kohdan mukaan neuvoston olisi otettava huomioon kyseisen jäsenvaltion mahdolliset huomautukset ennen kuin se kokonaisarvion tehtyään päättää, onko jäsenvaltiossa liiallinen alijäämä. Puolaa koskeva kokonaisarvio johtaa tässä päätöksessä esitettyyn päätelmään.

(7) Puolan viranomaisten huhtikuussa 2009 antaman liiallista alijäämää koskevan menettelyn mukaisen ilmoituksen ja Eurostatin sittemmin vahvistamien tietojen mukaan Puolan julkisen talouden alijäämä kasvoi vuonna 2008 3,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen ja ylitti näin ollen viitearvon, joka on 3 prosenttia suhteessa BKT:hen. Alijäämä ei ollut lähellä kyseistä 3 prosentin viitearvoa, eikä viitearvon ylittymistä voida pitää poikkeuksellisena perustamissopimuksessa sekä vakaus- ja kasvusopimuksessa tarkoitetulla tavalla. Ylityksen syynä ei varsinkaan ole perustamissopimuksessa sekä vakaus- ja kasvusopimuksessa tarkoitettu epätavallinen tapahtuma. Se ei johdu myöskään perustamissopimuksessa sekä vakaus- ja kasvusopimuksessa tarkoitetusta vakavasta taloudellisesta taantumasta vuonna 2008. Huolimatta siitä, että kasvu hidastui vuositasolla 3,3 prosenttiin vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä, mikä vaikutti vuoden viimeisellä neljänneksellä tulonkeruuseen ja odotettua heikompaan alijäämätoteutumaan, BKT:n kokonaiskasvu, joka oli 4,9 prosenttia vuonna 2008, oli edelleenkin suhteellisen vankkaa.

Potentiaalisen BKT:n kasvun arvioidaan olleen 4 ½ prosentin luokkaa ja tuotantokuilun noin 3 ½ prosenttia suhteessa potentiaaliseen BKT:hen, mikä viittaa suotuisiin suhdanneoloihin. Viitearvon ylittymistä ei myöskään voida pitää väliaikaisena. Komission yksiköiden kevään 2009 talousennusteen mukaan julkisen talouden alijäämän odotetaan olevan vuonna 2009 6,6 prosenttia suhteessa BKT:hen ja, jos oletetaan, että politiikassa ei tapahdu muutoksia, vuonna 2010 7,3 prosenttia suhteessa BKT:hen, samalla kun BKT:n ennustetaan supistuvan 1,4 prosenttia vuonna 2009 ja kasvavan 0,8 prosenttia vuonna 2010. Alijäämä kasvaa vuonna 2009 myös Puolan viranomaisten mukaan, jotka ilmoittivat 22 päivänä kesäkuuta 2009, että julkisen talouden alijäämä saattaa

([1]) EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6.
([2]) EYVL L 332, 31.12.1993, s. 7.
([3]) Kaikki Puolan liiallista alijäämää koskevaan menettelyyn liittyvät asiakirjat ovat saatavilla osoitteessa: http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/pdfsearch/pdf.cfm?mode=m2

olla merkittävästi suurempi kuin 4,6 prosenttia suhteessa BKT:hen, jota ennakoitiin kuluvalle vuodelle keväällä 2009 annetussa liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn mukaisessa ilmoituksessa ([1]). Alijäämää koskeva perustamissopimuksen arviointiperuste ei näin ollen täyty.

(8) Julkinen bruttovelka on edelleen alle 60 prosentin viitearvon suhteessa BKT:hen, ja sen määrä oli 47,1 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2008. Komission yksiköiden kevään 2009 talousennusteessa todetaan kuitenkin, että odotetun korkean alijäämän vuoksi julkisen talouden velka kasvaa todennäköisesti lähes 60 prosenttiin vuonna 2010, jos oletetaan, että politiikassa ei tapahdu muutoksia.

(9) Vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisesti olisi otettava huomioon eläkejärjestelmien uudistukset, joilla otetaan käyttöön pakollisen täysin rahastoivan pilarin sisältävä monipilarinen järjestelmä. Vaikka näiden uudistusten täytäntöönpano johtaa julkisen talouden rahoitusaseman tilapäiseen heikentymiseen, se parantaa kuitenkin selvästi julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyttä. Puolan viranomaisten arvioiden mukaan uudistuksen nettokustannukset olivat 2,9 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2008 ja nousevat vuonna 2009 3,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kuten Puolan viranomaisten 22 päivänä kesäkuuta päivätyssä kirjeessä todetaan. Vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisesti ne voidaan ottaa huomioon soveltamalla siirtymäkauden ajan lineaarista vähennystä ja ainoastaan, jos alijäämä pysyy lähellä viitearvoa. Koska alijäämä ei pysy vuosina 2008–2010 lähellä viitearvoa, eläkeuudistuksen kustannuksia ei voida ottaa huomioon.

(10) Asetuksen (EY) N:o 1467/97 2 artiklan 4 kohdan mukaan ”merkitykselliset tekijät” voidaan ottaa huomioon liiallisen alijäämän olemassaolosta tehtävää, perustamissopimuksen 104 artiklan 6 kohdan mukaista neuvoston päätöstä edeltävissä vaiheissa ainoastaan, jos kaksi edellytystä – se, että alijäämä pysyy lähellä viitearvoa, ja se, että viitearvon ylitys on tilapäistä – täyttyvät täysin. Puolan tapauksessa nämä kaksi edellytystä eivät täyty. Merkityksellisiä tekijöitä ei sen vuoksi oteta huomioon tätä päätöstä edeltävissä vaiheissa,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kokonaisarvion perusteella todetaan, että Puolassa on liiallinen alijäämä.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Puolan tasavallalle.

Tehty Brysselissä 7 päivänä heinäkuuta 2009.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

C. BILDT

([1]) Valtiovarainministeri Rostowskin kirje komissaari Almunialle.